

ΟΜΙΛΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΟ ΚΑΤΑ

ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡ. ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ.

ΛΑΜΠΡΟΙ μὲν οἱ χαρακτῆρες τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃσους ὁ ἄγγελος ἐφανέρωσεν εἰς τὸν Ἰωσήφ, πολλῷ δὲ λαμπρότεροι ἐκεῖνοι, ὃσους ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ ἀνήγγειλεν εἰς τὴν ἀγίαν παρθένον Μαρίαν. Ἐὰν παραβάλῃς ὅσα εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς τὸν

Ἰωσὴφ μετ' ἐκείνων, ὃσα ἐδηλοποίησεν ὁ ἀρχάγγελος πρὸς τὴν παρθένον, βλέπεις, ὅτι τὰ εὐαγγέλια τοῦ ἀρχαγγέλου καθαρώτερα ἐφανέρωσαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τὴν θεότητα· τοῦτο δὲ οὐκ ἔστι παράδοξον· διότι, ὃσον ὑπερεῖχεν ἡ ἀγιότης τῆς θεοτό-

καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ Ἰωσήφ, τόσον καὶ τὰ πρὸς αὐτὴν εὐαγγέλια ὑπερέθησαν τὰ εἰς ἐκεῖνον εὐαγγελισθέντα.

Οἱ ἄγγελοι, φανεῖς κατ’ ὅναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ, διώκει τῆς ἀμαρτίας τὸν φόβον,

Ματ. 1, 20.

εἰπών, « Ἰωσήφ, υἱὸς Δαβὶδ, μὴ φοβηθῆς

» παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναικά σου ».

Οἱ ἀρχάγγελοι, παρασταθεὶς ἐνώπιον τῆς

παρθένου, ὅτε αὐτὴ ἦν ἔξυπνος, ἔξορίζει

μὲν ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτῆς τὸν φόβον τῆς

Αὐτοῦ, 1, 30.

ἀπάτης διὰ τοῦ λόγου « Μὴ φοβοῦ, Μαρι-

άμ », πλὴν ἀναγγέλλει καὶ τὴν χάριν,

τὴν ὅποιαν αὐτὴ εὗρεν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

« Εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ ».

Διώκει τὸν φόβον, πλὴν διώκει καὶ τὴν λύπην,

αὐτ. 28.

καὶ φέρει τὴν χαράν. « Χαῖρε, κεχαριτω-

μένη ». κηρύγτει τὴν ἔνωσιν τοῦ θεοῦ

μετὰ τοῦ ἀνθρώπου. « Οἱ Κύριοις μετὰ σου »,

καὶ εὐαγγελίζει τὴν εὐλογίαν. « Εὐλογημέ-

» νη σὺ ἐν γυναιξὶν ». Βλέπε δὲ πῶς ἡ μὲν

σαρκικὴ προμήτωρ, ἡ Εὕα, διὰ τὴν ἀμαρ-

τίαν αὐτῆς ἤκουσε τὸ « Πληθύνων πληθυ-

» νῶ τὰς λύπας σου καὶ τὸν στεναγμόν

» σου ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα », ἤκουσε τὸ

« Ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἐν τοῖς ἔργοις σου ».

ἡ δὲ πνευματικὴ μήτηρ, ἡ Μαριάμ, διὰ

τὴν ὑπερβάλλουσαν αὐτῆς ἀρετὴν ἐδέχθη

τὸ ἀντίδοτον τῆς λύπης, ἤγουν τὴν χα-

ράν, καὶ τῆς κατάρας τὸ βάλσαμον,

ἤγουν τὴν εὐλογίαν. « Χαῖρε, κεχαριτωμέ-

» νη ὁ Κύριος μετὰ σου. εὐλογημένη σὺ ἐν

» γυναιξὶν ».

Οἱ ἄγγελοι εἶπε συντόμως εἰς τὸν Ἰω-

σήφ, ὅτι τῇ δυνάμει τοῦ ἀγίου πνεύματος

ὁ Χριστὸς συνελήφθη εἰς τὴν κοιλίαν τῆς

Ματ. 1, 20.

μητρὸς αὐτοῦ. « Τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν

» ἐκ πνεύματός ἐσιν ἀγίου ». ὁ ἀρχάγγελος ἐφανέρωσε πλατύτερον εἰς τὴν παρθένον τῆς θείας ἐνανθρωπίσεως τὸ ἔργον, εἰπών, ὅτι οὐ μόνον τῇ ἐπελεύσει τοῦ ἀγίου πνεύματος, ἀλλὰ καὶ τῇ δυνάμει τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἐτελεσιουργήθη τῆς σαρκώσεως τοῦ λόγου τὸ μέγα μυστήριον. « Πνεῦμα ἀγίου Δουκ. 1, » ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις ὑψί-35.
» στου ἐπισκιάσει σοι ». Οἱ ἄγγελοι ἔξα-
φωνησε τοῦ Χριστοῦ τὸ ὄνομα. « Τέξεται Ματ. 1, » δὲ οἶν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ 21.
» ΙΗΣΟΥΝ ». τὸ αὐτὸν εἶπε καὶ ὁ ἀρχάγγελος, πλὴν προσέθηκεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστι μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου, καὶ ὅτι ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐστιν αἰώνιος καὶ ἀτελεύτητος. « Οὐ-Αὐτοῦ, 1,
» τος ἐσται μέγας, καὶ υἱὸς ὑψίστου κλη-
» θήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ θεὸς
» τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ
» βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβος εἰς τοὺς
» αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ
» ἔσται τέλος ». εἶπε τέλος πάντων, ὅτι
» αὐτός ἐστιν ὁ ἀγιος, αὐτός ἐστιν ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ. « Διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἀγιον αὐτ. 33.
» κληθήσεται υἱὸς θεοῦ ».

Οἱ γεννηθεὶς λοιπὸν ἐκ τῆς παρθένου ἐστὶν ὁ καθαιρέτης τῆς ἀμαρτίας, ὁ διώ-
κτης τῆς λύπης, ὁ χορηγὸς τῆς χαρᾶς, ὁ διαγομεὺς τῆς εὐλογίας, ὁ δοτὴρ τῆς χά-
ριτος, ὁ Ἰησοῦς, ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. αὐ-
τὸς ἐπελεύσει πνεύματος ἀγίου καὶ δυ-
νάμει τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς συνελήφθη εἰς
τὴν κοιλίαν τῆς μητρός, καὶ σάρκα ἔξ
αὐτῆς λαβὼν ἐγεννήθη. αὐτός ἐστιν ὁ μέ-
γας, ὁ υἱὸς τοῦ ὑψίστου, ὁ βασιλεὺς τῶν αἰώνων, ὁ ἔχων βασιλείαν ἀτελεύτητον.
αὐτός ἐστιν ὁ ἀγιος· αὐτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ

θεοῦ· αὐτός ἐστιν ὁ θεὸς καὶ ἀνθρώπος. Οὗτοί εἰσιν οἱ λαμπροὶ χαρακτῆρες τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοὺς δόποίους ἐξωγράφησαν οἱ ἄγιοι ἀγγελοι· αὐταί εἰσιν αἱ μαρτυρίαι τῶν ἐπουρανίων δυνάμεων, διὰ τῶν δόποίων ἐμαρτυρήθη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ θεότης πρὸν ἡ γεννηθῆ μαρτυρίαι, αἵτινες εὐφραίνουσι τὴν καρδίαν, καὶ πληροῦσι τὴν ψυχὴν τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐλπίδος τῆς σωτηρίας. Ἐάν ὁ μονογενῆς υἱὸς τοῦ θεοῦ κατηλθεν ἀπὸ τοῦ ὑψους τῆς θείας αὐτοῦ δόξης εἰς τὸ βάθος τῆς ἀνθρωπίνης φατ. 2; ταπεινώσεως, καὶ, θεὸς ὡν ἀληθινός, « ἐκέ-^{7, 9.} » νωσεν ἔαυτὸν μορφὴν δούλου λαβών », ἐὰν ἀνέλαβε τὸ ὄνομα « τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα », ἥγουν τὸ ΙΗΣΟΥΣ, τούτεστι τὸ σωτήρ, Ιωάν. 3, ἐάν ἦλθεν « εἰς τὸν κόσμον, οὐχ ἵνα κρί-^{17,} 1. τι. 1, » νη τὸν κόσμον, ἀλλ᾽ ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος ^{15.} » δὶ αὐτοῦ, ἐάν ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον « ἀ- » μαρτωλοὺς σῶσαι », χαίρετε λαοί, καὶ ἀγαλλιάσθε· χαρὰ ἐπέλαμψε καὶ ἀγαλλίασις καὶ σωτηρία εἰς πάντας τοὺς ἐν κόσμῳ ἀνθρώπους· ἐξηλείφθη ἡ ἀμαρτία, ἐ- παυσεν ἡ λύπη, ἐλύθη ἡ κατάρα, ἐξήνθησεν ἡ εὐλογία, ἐκλείσθη ἡ θύρα τῆς κολάσεως καὶ ἤνοιξεν ἐκείνη τοῦ παραδείσου· πάντες ἐσμένεις σεσωσμένοι, πάντες κληρονόμοι τῆς ἐπουρανίου βασιλείας.

Αλλ᾽ ἐν τῷ μέσῳ ταύτης τῆς χαρᾶς εὑρισκόμενος, ἀκούω τὴν φωνὴν ἐνὸς δικαίου καὶ πνευματοφόρου ἀνδρός, τοῦ Συμεὼν λέγω, ὃς εἰς ἐλασθεν ἀποκάλυψιν πνεύματος ἀγίου· « μὴ ἴδειν θάνατον πρὶν ἡ ἐδη-^{26.} » τὸν Χριστὸν Κυρίου ». αὐτός, ὃς εἰδεῖν αὐτὸν ὡς βρέφος, καὶ ἐδέξατο αὐτὸν εἰς αὐτ. 29. τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εἶπε τὸ « Νῦν

» ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ἑταῖρόν σου ἐν εἰρήνῃ », τότε, στραφεὶς πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, εἶπε ταῦτα τὰ ἀξιοσημείωτα λόγια, « Ἰδού οὗτος ^{Ἄριξ. 2,} ^{34.} » κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἱσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἡ ἀντιλεγόμενον ».

« Σημεῖον ἀντιλεγόμενον » φανερὰ δὲ ἡ ἀντιλογία τούτου τοῦ σημείου. Ὁ Ἰησοῦς ἐν οὐρανῷ ὑπὸ τῶν ἀγγέλων ὡς παντοκράτωρ λατρεύόμενος, ὁ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ὑπὸ τῆς παρθένου ὡς βρέφος σπαργανούμενος πανταχοῦ παρὼν ὡς ἀπεριόριστος, ἐν τῷ ἱερῷ ὡς περιοριστός ὑπὸ τοῦ Συμεὼν ἐναγκαλιζόμενος, ἐν τοῖς κόλποις τοῦ πατρὸς ἄνω, ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς μητρὸς κάτω ἀναρχος καὶ ἐν χρόνῳ ἀναρχος ὡς συνάναρχος τῷ ἀνάρχῳ πατρῷ, ἐν χρόνῳ ὡς γεννηθεὶς ἐκ μητρὸς « Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρης ^{Γαλ. 4.} » ρωμα τοῦ χρόνου » ἀόρατος καὶ ὁρατός· ἀόρατος ὡς πνεῦμα, ὁρατὸς ὡς σάρξ· ἀψηλάφητος καὶ ψηλαφητός, ἀπρόσιτος καὶ προσιτός, διαύτος θεὸς δόμοι καὶ ἀνθρώπος. Ἰδού τὸ ἀντιλεγόμενον σημεῖον ἀντιλεγόμενον εἰς τὴν δύναμιν καὶ γῆῶσιν καὶ διάθεσιν τοῦ ἀνθρώπου, μηδεμίᾳν ἀντιλογίαν ἔχον εἰς τὴν παντοδυναμίαν καὶ σοφίαν τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ἀγαθότητα.

Αλλὰ πῶς ὁ αὐτὸς κεῖται εἰς πτῶσιν, κεῖται καὶ εἰς ἀνάστασιν πολλῶν; Ἡγούν πῶς ὁ αὐτὸς πτώσεως γίνεται αἴτιος καὶ ἀναστάσεως; αὐτὸς μὲν οὐκ ἐστιν αἴτιος προσκόμματος, αὐτὸς οὐδένα καταχρημάτει, ἀλλά, φῶς ὡν τοῦ κόσμου, φωτίζει πάντας, ἵνα ἀναστηθῶσιν ἀπὸ τοῦ

σκότους τῆς ἀπιστίας καὶ τοῦ βυθοῦ τῆς ἄμαρτίας. Ὁ ἥλιος ἀνατέλλων ἐφαπλοὶ τὰς ἀκτίγας αὐτοῦ πανταχοῦ ὅσοι κλείουσι τὰ ὅμματα, ἔκεινοι οὐ βλέπουσι τὸ φῶς, ἀλλὰ διαμένουσιν ἐσκοτισμένοι. Τίς δὲ ὁ αἰτιος τοῦ σκότους αὐτῶν; ὁ ἥλιος, ὅστις λάμπει καὶ ἐπίσης φωτίζει πάντας, ἡ αὐτοὶ οἱ κλείοντες τὰ ὅμματα καὶ μὴ θέλοντες ἰδεῖν τὸ φῶς;—Φανερόν, ὅτι οὐχὶ ὁ ἥλιος, ἀλλ’ αὐτοὶ οἱ μὴ θέλοντες ἰδεῖν τὰς ἀκτίνας τοῦ φωτός· ὁ ἥλιος ἀνατέλλων πέμπει πανταχοῦ τὸ φῶς· ἀλλ’ ὅσοι ἔχουσιν ἀσθένειαν εἰς τὰ ὅμματα, ἀτενίζοντες εἰς τὸ φῶς, βλάπτονται. Τί δὲ τὸ αἴτιον τῆς βλάβης; τὸ φῶς ἡ ἡ ἀσθένεια τῶν ὅμμάτων;—Φανερόν ἐστιν, ὅτι ἡ ἀσθένεια τῶν ὅμμάτων καὶ οὐχὶ τὸ φῶς.

Ανέτειλεν ἐν Βηθλεέμ τὸ φῶς τῆς χάριτος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἡ ἐκ παρθένου μητρὸς γέννησις, ὁ λαμπρότατος καὶ ἀσυνήθιστος ἀστήρ, ὁ ἐπιφανεῖς ἐπάνω τοῦ σπηλαίου, ἡ δόξα τοῦ Κυρίου, ἦτις περιέλαμψε τοὺς ποιμένας, ὁ ἄγγελος, ὅστις εὐηγγελίσατο αὐτοῖς χαρὰν μεγάλην, καὶ ἐφανέρωσεν εἰς αὐτοὺς τὸ σημεῖον τοῦ γεννηθέντος, εἰπὼν « Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· εὑρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, » κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ »· τὸ πλῆθος τῆς ἐπουρανίου στρατιᾶς τῶν ἀγίων ἀγγέλων τῶν αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων Ἄξιον εἶναι τῷ θεῷ τὸν γένετον τοῦ Ιησοῦν. « Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, » ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ»· οἱ ἀπὸ ἀγατολῶν βασιλεῖς, οἱ ἐλθόντες καὶ προσκυνήσαντες αὐτόν, καὶ προσενέγκαντες αὐτῷ τὰ τίμια δῶρα, τὸν χρυσὸν ὃς εἰς βασιλέα τοῦ παντός, τὸν λίθανον εἰς θυητὸν ἀνθρωπον,

καὶ τὴν σμύρναν ὃς εἰς θεὸν ἀθάνατον· ταῦτα πάντα ἦσαν φῶτα τοῦ ἥλιακοῦ φωτὸς ἀσυγκρίτως λαμπρότερα. Ὅταν δὲ αὐτὸς ἀνέτειλεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, τότε τόσον ἔλαμψε τὸ φῶς τῆς ἐπουρανίου αὐτοῦ διδασκαλίας, ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ ἀποσαλέντες πιάσαι αὐτόν, θαυμάσαντες εἶπον, « Οὐδέν ιων. » ποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς 46. « οὗτος ὁ ἄνθρωπος »· τότε τόσον ἐφωτοβόλησε τὸ πλῆθος τῶν ἔξαιστων αὐτοῦ θαυμάτων, ὡστε ἐθαύμαζον οἱ ὄχλοι, λέγοντες, « Ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν Ματ. 9. » τῷ Ἰσραήλ »· ὅσοι ὅμως διὰ τὴν ἀμέλειαν καὶ δυστροπίαν αὐτῶν, κλείσαντες τὰ ὅμματα, οὐκ ἡθέλησαν ἰδεῖν ταῦτα τὰ θεῖα φῶτα, ἔκεινοι οὐκ ἐπίστευσαν, ἀλλ’ ἐμειναν εἰς τῆς ἀπιστίας τὸ σκότος, διὸ καὶ κατεκρίθησαν· ἐπειδὴ « Ο μὴ πιστεύων ιων. 3. » ἥδη κέκριται »· ὅσοι δὲ ἐνητένισαν μὲν καὶ εἶδον τὸ φῶς, εἶχον δὲ τῆς ψυχῆς τὰ ὅμματα ἐσκοτισμένα ὑπὸ τῆς ὑπερηφανείας καὶ τοῦ φθόνου καὶ τῶν ἄλλων παθῶν, ἐβλαψαν ἑαυτοὺς βλάβην ὑπερβολικὴν καὶ αἰώνιον· διότι οὐ μόνον οὐκ ἐπίστευσαν, ἀλλὰ καὶ κατεδίωξαν, καὶ εἰς θάνατον κατεδίκασαν τὸν φωτοδότην Ἰησοῦν· διὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως « ὅψονται εἰς ὃν 37. » ἐξεκέντησαν ». Φανερὸν δέ, ὅτι ἡ κακὴ προαίρεσις, καὶ τὰ ὀλέθρια πάθη, οὐχὶ δὲ τὸ ὑπέρλαμπρον φῶς τῆς θείας ἐνανθρωπίσεως ἐβλαψεν αὐτούς.

Ἐκ τούτου καταλαμβάνομεν, ποῖοι, βλέποντες τοῦτο τὸ οὐράνιον φῶς, ἀνίσανται, καὶ ποῖοι πίπτουσιν· εἰς ποίους γίνεται ἀνάστασις, καὶ εἰς ποίους πτῶσις· ἀνάστασις εἰς τοὺς πιστεύοντας, πτῶσις

εἰς τοὺς ἀπίστους· ἀνάστασις εἰς τοὺς φύλακας τῶν ἐντολῶν τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν γεννηθέντος Χριστοῦ, πτῶσις εἰς τοὺς καταφορητὰς τῶν θείων αὐτοῦ προσταγμάτων· ἀνάστασις εἰς τοὺς μεταγοοῦντας, πτῶσις εἰς τοὺς ἀμετανοήτους.

‘Ημεῖς πιστεύομεν καὶ ὅμολογοῦμεν τῆς θείας ἐνανθρωπίσεως τὸ μυστήριον· τί ἄρα γε ἔσται ἡμῖν; πτῶσις ἡ ἀνάστασις; πίπτομεν ἄρα γε ἡ ἀνιστάμεθα; ἄρα γε μέλλει· γὰρ κολασθῶμεν καὶ ἡμεῖς, καθὼς καὶ οἱ ἀπιστοὶ οἱ μὴ πιστεύοντες καὶ περιφρονοῦντες τοῦ θείου λόγου τὴν σάρκωσιν;—Τοῦτο κρέμαται ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς θελήσεως ἡμῶν· ἐπειδὴ δὲ ἡ χάρις πάντοτε καὶ εἰς πάντας τοὺς θέλοντας τὴν σωτηρίαν αὐτῶν δίδοται πλουσίᾳ, ἐάν θέλωμεν, ἡ χάρις συνεργεῖ, καὶ ἡμεῖς ἀνιστάμεθα καὶ σωζόμεθα. “Οταν ἡμεῖς οἱ οὐτιδαγοὶ καὶ εὐτελέστατοι, ἡμεῖς δὲ πηλὸς καὶ τὸ χῶμα, τῶν σκωλήκων τὸ βρώμα καὶ τοῦ ἀέρος ἡ δυσωδία, ἀνοίγωμεν τὰ δύματα, καὶ βλέποντες τὸν θηριουργὸν τῆς κτίσεως καὶ δεσπότην πάντων τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐν εὐτελεῖ σπηλαίῳ κείμενον, καὶ ἐν φάτνῃ τῶν ἀλόγων ἀνακελιμένον, καὶ ὡς βρέφος ἐσπαργανωμένον, καὶ διακρίνοντες τὴν θείαν αὐτοῦ κένωσιν καὶ τὴν ὑπερβάλλουσαν ταπείνωσιν, ἀποστρεφώμεθα τῆς ὑπερηφανείας τὴν ἀμαρτίαν, καὶ φρονῶμεν πάντοτε μετὰ πάντων τὰ ταπεινά, ὅταν ἡμεῖς, ἐνατενίζοντες εἰς αὐτόν, καὶ βλέποντες, ὅτι διὰ

τὴν ἀγάπην ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐχθρῶν αὐτοῦ γέγονεν ἀνθρωπος, καὶ ὑπέμεινε σταυρὸν καὶ θάνατον, ἀγαπῶμεν καὶ ἡμεῖς ἀλλήλους, καθὼς αὐτὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς, ὅταν, λέγω, ἐνατενίζοντες εἰς αὐτόν, καὶ βλέποντες τὸ φῶς τῶν ἐν αὐτῷ θείων ἀρετῶν, σπουδάζωμεν παντὶ τρόπῳ ἵνα ἀκολουθῶμεν τοῖς ἵχνεσιν αὐτοῦ, τότε ἡ ἐνσαρκος αὐτοῦ οἰκονομία γίνεται ἀνάστασις τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Κύριε, σωτὴρ φιλανθρωπότατε καὶ θεὸς τοῦ ἐλέους, πάντες θέλουσι τὴν ἀρετήν, πάντες οἱ εἰς σὲ πιστεύοντες θέλουσι γενέσθαι φύλακες τῶν θείων σου προσαγμάτων· διότι τις ἔστιν ἐκεῖνος δὲ ἀνθρωπος, ὅστις οὐ θέλει τὴν τιμὴν, τὴν δόξαν, τὴν βασιλείαν, τὴν ὁποίαν προέκενε τὴν ἀρετήν; ἀλλ’ ἡ θέλησις ἡμῶν ἔστιν ἀσθενής, γικᾶται ὑπὸ τῶν παθῶν τῆς σαρκός, φθείρεται ὑπὸ τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου, πλανᾶται ὑπὸ τῶν πειρασμῶν τοῦ διαβόλου. «Σὺ εἶ, Κύριε,^{Φιλ. 3, 13.} καὶ ὁ ἐνεργῶν ἐν ἡμῖν καὶ τὸ θέλειν»^{13.}
Σὺ λοιπόν, οἶκε, τοσοῦτον ἀγαπήσας ἡμᾶς, τοσοῦτον ἐταπεινώθης ὑπὲρ ἡμῶν, ἐνίσχυσον τὸ ἀσθενὲς τῆς θελήσεως ἡμῶν, καὶ ἐνδυνάμωσον αὐτὴν εἰς τὴν ἔργασίαν καὶ ἐκπλήρωσιν τῶν θείων ἐντολῶν σου· μὴ συγχωρήσῃς ἵνα ἡ ἐνσαρκος οἰκονομία σου γένηται ἡμῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς σὲ εἰς πτῶσιν κολάσεως, ἀλλ’ εὐδόκησον γενέσθαι αὐτὴν εἰς ἡμᾶς ἀνάστασιν ζωῆς αἰωνίου· Ἀμήν.